

ZAKON
O OBLIGACIONIM
ODNOSIMA

sa registrom pojmova

Prvo izdanje

PREDGOVOR

Zahvaljujući dugogodišnjoj saradnji s korisnicima, kao izdavač *Kataloga propisa* — prve elektronske enciklopedije crnogorskih propisa, uočili smo potrebu stvaranja izdanja koja će njihovu biblioteku obogatiti kvalitetnim informacijama.

Pokušali smo da funkcionalnost i praktičnost *Kataloga propisa* pretočimo u štampana izdanja, koja će našim korisnicima služiti za detaljna iščitavanja i dugoročna istraživanja.

Zakon o obligacionim odnosima donijela je Skupština Crne Gore na sedmoj sjednici prvog redovnog zasjedanja u 2008. godini, 29. jula 2008. godine. Objavljen je u *Službenom listu Crne Gore*, br. 047/08 od 07. 8. 2008. godine, a stupio je na snagu 15. 8. 2008. godine. U dosadašnjoj primjeni imao je dvije izmjene. Posljednja izmjena je izvršena je na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima (*Službeni list Crne Gore*, br. 022/17 od 03.04.2017).

Izvide iz sudske prakse, koji prate pomenuti zakon, objavili su, u posljednjih nekoliko godina, Apelacioni sud Crne Gore i Vrhovni sud Crne Gore, dok je jedan dio kreirao naš stručni tim na osnovu sudskih odluka sa zvaničnog sajta sudova Crne Gore.

Uporedno pravo, koje je implementirano u *Katalogu propisa*, uspješno smo prenijeli i u štampano izdanje, tako da se pored postojeće sudske prakse, ispod većine članova, nalaze i važeći izvodi sudske prakse doneseni na osnovu Zakona o obligacionim odnosima (“*Službeni list SFRJ*“, br. 029/78 od 26.05.1978, 039/85 od 26.07.1985, 045/89 od 18.07.1989, 057/89 od 29.09.1989, *Službeni list SRJ*“, br. 031/93 od 18.06.1993, *Službeni list Crne Gore*“, br. 019/09 od 13.03.2009).

Svi izvodi iz sudske prakse sistematizovani su i povezani s odgovarajućim članovima zakona. Takođe, dat je i odgovarajući indeks zakona i njihovih članova koji se spominju u izvodima sudske prakse, povezan sa odgovarajućim stranama knjige.

Radi lakšeg snalaženja u primjeni Zakona, dat je i odgovarajući Registar pojmova, takođe povezan sa članovima zakona.

Zbog obimnosti građe knjiga je objavljena u tri toma.

Nadamo se da ćemo ovim izdanjem obogatiti biblioteke eminentnih stručnjaka, ponuditi dragocjenu pomoć svim pravnicima, ali biti i vodič kroz obligaciono pravo svim zainteresovanim licima.

Izdavač

SADRŽAJ

PREDGOVOR

PREDGOVOR.....	7
----------------	---

ZAKON O OBLIGACIONIM ODNOSIMA

DIO PRVI

OPŠTI DIO

GLAVA I	61
OSNOVNA NAČELA	61
Sadržaj zakona / Član 1.....	61
Strane u obligacionim odnosima / Član 2.....	61
Sloboda uređivanja obligacionih odnosa / Član 3.....	61
Savjesnost i poštenje / Član 4.....	61
Dužnost saradnje / Član 5.....	61
Zabrana zloupotrebe prava / Član 6.....	61
Zabrana stvaranja i iskorišćavanja monopolskog položaja / Član 7.....	61
Načelo jednake vrijednosti davanja / Član 8.....	61
Zabrana prouzrokovanja štete / Član 9.....	62
Dužnost ispunjenja obaveza / Član 10.....	62
Dužna pažnja / Član 11.....	62
Rješavanje sporova na miran način / Član 12.....	62
Dispozitivni karakter odredaba zakona / Član 13.....	62
Primjena dobrih poslovnih običaja / Član 14.....	62
Postupanje u skladu sa opštim aktima / Član 15.....	63
Primjena drugih posebnih zakona / Član 16.....	63
Primjena pojedinih odredaba / Član 17.....	63
Primjena pravila na druge pravne poslove / Član 18.....	63
GLAVA II	64
NASTANAK OBAVEZA	64
Odjeljak 1.	64
UGOVOR	64
Zaključivanje ugovora / Odsjek 1	64
I. Saglasnost volja.....	64
Kad je ugovor zaključen / Član 19.....	64
Obavezno zaključenje i obavezna sadržina ugovora / Član 20.....	64

Izjava volje / Član 21.....	64
Dozvola i odobrenje / Član 22.....	64
Pregovori / Član 23.....	64
Vrijeme i mjesto zaključenja ugovora / Član 24.....	65
Ponuda / Član 25.....	65
Opšta ponuda / Član 26.....	65
Izlaganje robe / Član 27.....	65
Slanje kataloga i oglasa / Član 28.....	66
Dejstvo ponude / Član 29.....	66
Rok za obaveznost ponude / Član 30.....	66
Forma ponude / Član 31.....	66
Ponuda neovlašćenog lica / Član 32.....	66
Potvrda ponude učinjene telefonom ili telegramom / Član 33.....	67
Prihvatanje ponude / Član 34.....	67
Prihvatanje neposredne ponude / Član 35.....	67
Prihvatanje ponude s predlogom da se izmijeni / Član 36.....	67
Ćutanje ponuđenog / Član 37.....	68
Zadocnjelo prihvatanje i zadocnjelo dostavljanje izjave o prihvatanju / Član 38.....	68
Smrt ili nesposobnost jedne strane / Član 39.....	68
Predugovor / Član 40.....	68
II. Predmet.....	69
Sadržaj predmeta ugovorne obaveze / Član 41.....	69
Ništavost ugovora zbog predmeta / Član 42.....	69
Naknadna mogućnost / Član 43.....	69
Nedopuštenost predmeta obaveze / Član 44.....	69
Odredivost predmeta obaveze / Član 45.....	69
III. Osnov.....	70
Dopušten osnov / Član 46.....	70
Ništavost ugovora zbog osnova / Član 47.....	70
Pobude za zaključenje ugovora / Član 48.....	70
IV. Sposobnost.....	70
Ugovor poslovno nesposobnog lica / Član 49.....	70
Pravo saugovarača poslovno nesposobnog lica / Član 50.....	70
Pozivanje zakonskog zastupnika da se izjasni / Član 51.....	71
Kad ugovornik stekne poslovnu sposobnost poslije zaključenja ugovora / Član 52.....	71
V. Mane volje.....	71
Prijetnja i prinuda / Član 53.....	71
Bitna zabluda / Član 54.....	71

Zabluda o pobudi kod ugovora bez naknade / Član 55.....	72
Nesporazum / Član 56.....	72
Posredna izjava / Član 57.....	72
Prevara / Član 58.....	72
Prividan ugovor / Član 59.....	72
VI. Forma ugovora.....	73
Neformalnost ugovora / Član 60.....	73
Forma ugovora o prenosu nepokretnosti / Član 61.....	73
Raskidanje formalnih ugovora / Član 62.....	73
Ugovorena forma / Član 63.....	73
Sankcija nedostatka potrebne forme / Član 64.....	73
Pretpostavka potpunosti isprave / Član 65.....	74
Sastavljanje isprave / Član 66.....	74
Zaključenje ugovora elektronskim putem / Član 67.....	74
Kad je izvršen ugovor kome nedostaje forma / Član 68.....	74
VII. Uslov i nalog.....	75
Uslovi i njihovo dejstvo / Član 69.....	75
Nedopušten ili nemoguć uslov / Član 70.....	75
Obezbjedenje uslovnog prava / Član 71.....	75
Nalog (teret) / Član 72.....	75
VIII. Rok.....	75
Računanje vremena / Član 73.....	75
Primjena pravila o uslovu / Član 74.....	76
IX. Kapara i odustanica.....	76
1. Kapara.....	76
Vraćanje i uračunavanje kapare / Član 75.....	76
Neizvršenje ugovora / Član 76.....	76
U slučaju djelimičnog ispunjenja obaveze / Član 77.....	77
2. Odustanica.....	77
Uloga odustanice / Član 78.....	77
Kapara kao odustanica / Član 79.....	77
Zastupanje / Odsjek 2.	78
I. O zastupanju uopšte.....	78
Mogućnost zastupanja / Član 80.....	78
Dejstva zastupanja / Član 81.....	78
Prenošenje ovlašćenja / Član 82.....	78
Prekoračenje granica ovlašćenja / Član 83.....	78
Zaključenje ugovora od strane neovlašćenog lica / Član 84.....	79
II. Punomoćje.....	79
Davanje punomoćja / Član 85.....	79

GLAVA I

OSNOVNA NAČELA

Sadržaj zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se obligacioni odnosi koji nastaju iz ugovora, prouzrokovanja štete, sticanja bez osnova, posloводства bez naloga, jednostrane izjave volje i drugih zakonom utvrđenih činjenica.

Strane u obligacionim odnosima

Član 2

- (1) Strane u obligacionim odnosima mogu biti fizička i pravna lica.
- (2) Strane u obligacionim odnosima su ravnopravne.

Sloboda uređivanja obligacionih odnosa

Član 3

Strane u obligacionim odnosima su slobodne, u granicama prinudnih propisa i morala društva, da svoje odnose urede po svojoj volji.

Savjesnost i poštenje

Član 4

- (1) U zasnivanju obligacionih odnosa i ostvarivanju prava i obaveza iz tih odnosa strane su dužne da se pridržavaju načela savjesnosti i poštenja.
- (2) Načelo savjesnosti i poštenja strane ne mogu isključiti ili ograničiti.

Dužnost saradnje

Član 5

Strane u obligacionim odnosima dužne su da saraduju radi potpunog i urednog izvršenja obaveza i ostvarivanja prava u tim odnosima.

Zabrana zloupotrebe prava

Član 6

Zabranjeno je vršenje prava iz obligacionih odnosa protivno cilju zbog koga je ono zakonom ustanovljeno ili priznato.

Zabrana stvaranja i iskorišćavanja monopolskog položaja

Član 7

U zasnivanju obligacionih odnosa strane ne mogu ustanovljavati prava i obaveze kojima se za bilo koga stvara ili iskorišćava monopolski položaj na tržištu.

Načelo jednake vrijednosti davanja

Član 8

- (1) U zasnivanju i ispunjenju dvostrano obaveznih ugovora strane se pridržavaju načela jednake vrijednosti uzajamnih davanja.
- (2) Zakonom se određuje u kojim slučajevima narušavanje tog načela

povlači pravne posljedice.

Zabrana prouzrokovanja štete

Član 9

Svako je dužan da se uzdrži od postupka kojim se može drugom prouzrokovati šteta.

Dužnost ispunjenja obaveza

Član 10

- (1) Strane u obligacionom odnosu dužne su da izvrše svoju obavezu i odgovorne su za njeno ispunjenje.
- (2) Obaveza se može ugasiti samo saglasnošću volja strana u obligacionom odnosu ili na osnovu zakona.

Dužna pažnja

Član 11

- (1) Strane u obligacionom odnosu dužne su da u izvršavanju svojih obaveza postupaju sa pažnjom koja se u pravnom prometu zahtijeva u odgovarajućoj vrsti obligacionih odnosa (pažnja dobrog domaćina, odnosno pažnja dobrog privrednika).
- (2) Strane u obligacionom odnosu dužne su da u izvršavanju obaveza iz svoje profesionalne djelatnosti postupaju sa povećanom pažnjom prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka).
- (3) Strane u obligacionom odnosu dužne su da se u ostvarivanju svog prava uzdržavaju od postupka kojim bi se otežalo izvršenje obaveze druge strane.

Rješavanje sporova na miran način

Član 12

Strane u obligacionom odnosu nastojeće da sporove rješavaju usaglašavanjem, posredovanjem ili na drugi miran način.

Dispozitivni karakter odredaba zakona

Član 13

Strane mogu svoj obligacioni odnos urediti drukčije nego što je ovim zakonom određeno, ako iz pojedine odredbe ovog zakona ili iz njenog smisla ne proizlazi što drugo.

Primjena dobrih poslovnih običaja

Član 14

- (1) Strane u obligacionim odnosima dužne su da u pravnom prometu postupaju u skladu sa dobrim poslovnim običajima i praksom koju su međusobno razvili.
- (2) Na obligacione odnose se primjenjuju uzanse ako su strane u obligacionim odnosima ugovorile njihovu primjenu ili ako iz okolnosti proizilazi da su njihovu primjenu htjeli.

Postupanje u skladu sa opštim aktima

Član 15

- (1) Pravna lica u zasnivanju obligacionog odnosa postupaju u skladu sa svojim opštim aktima.
- (2) Ugovor koji je zaključen ili druga pravna radnja koja je preduzeta suprotno opštim aktima ostaje na snazi, osim ako je za to druga strana znala ili morala znati ili ako je ovim zakonom drukčije određeno.

Primjena drugih posebnih zakona

Član 16

Na obligacione odnose koji se uređuju drugim posebnim zakonima primjenjuju se odredbe ovog zakona u pitanjima koja nijesu uređena tim zakonima.

Primjena pojedinih odredaba

Član 17

- (1) Odredbe ovog zakona koje se odnose na ugovore primjenjuju se na sve vrste ugovora, osim ako za ugovore privrednih društava i preduzetnika nije izričito drukčije određeno (ugovori u privredi).
- (2) Ugovori privrednih društava i preduzetnika su, u smislu ovog zakona, ugovori koje privredna društva i druga pravna lica koja obavljaju privrednu djelatnost, kao i preduzetnici zaključuju među sobom u obavljanju djelatnosti koje sačinjavaju predmete njihovog poslovanja ili su u vezi sa tim djelatnostima.

Primjena pravila na druge pravne poslove

Član 18

Odredbe ovog zakona koje se odnose na ugovore shodno se primjenjuju i na druge pravne poslove.

NASTANAK OBAVEZA

GLAVA II

ODJELJAK 1.

UGOVOR

ZAKLJUČIVANJE UGOVORA

Odsjek 1

*I. Saglasnost volja***Kad je ugovor zaključen****Član 19**

Ugovor je zaključen kad su se ugovorne strane saglasile o bitnim sastojcima ugovora.

Obavezno zaključenje i obavezna sadržina ugovora**Član 20**

- (1) Ako je neko po zakonu obavezan da zaključi ugovor, zainteresovano lice može zahtijevati da se takav ugovor bez odlaganja zaključi.
- (2) Odredbe propisa kojima se, djelimično ili u cjelini, određuje sadržina ugovora sastavni su dijelovi tih ugovora, upotpunjavaju ih ili stupaju na mjesto ugovornih odredaba koje nijesu u saglasnosti sa njima.

Izjava volje**Član 21**

- (1) Volja za zaključenje ugovora može se izjaviti riječima, uobičajenim znacima ili drugim ponašanjem iz koga se sa sigurnošću može zaključiti o njenom postojanju.
- (2) Izjava volje mora da bude učinjena slobodno i ozbiljno.

Dozvola i odobrenje**Član 22**

- (1) Kad je za zaključenje ugovora potrebna saglasnost trećeg lica, ova saglasnost može biti data prije zaključenja ugovora, kao dozvola, ili poslije njegovog zaključenja, kao odobrenje, ako zakonom nije propisano što drugo.
- (2) Dozvola, odnosno odobrenje moraju biti dati u obliku propisanom za ugovore za čije se zaključenje daju.

Pregovori**Član 23**

- (1) Pregovori koji prethode zaključenju ugovora ne obavezuju i svaka ih strana može prekinuti kad god hoće.
- (2) Strana koja je vodila pregovore bez namjere da zaključi ugovor od-

REGISTAR POJMOVA

REGISTAR POJMOVA¹

A

ADHEZIONI UGOVOR, 26, 98, 137-141
AFEKSIONA VREDNOST, 134/5, 196/4
AKCESORNA PRAVA (*Uzgedna prava*), 139/4, 279, 302/2, 306, 307, 308, 359,
377, 378, 446, 450, 458, 1100, 1106
AKCESORNI UGOVOR, 279/1
AKONTACIJA, 527, 772, 851, 878, 879, 934, 986, 1016, 1052
AKREDITIV, 1175-1185
AKTIVNE SOLIDARNE OBLIGACIJE, 434-443
ALEATORNI UGOVORI, 134/5
ALOTMAN (*Ugovor o angažovanju ugostiteljskih usluga*), 982-993
ALTERNATIVNE OBAVEZE, 412-417, 420
AMBALAŽA, 750, 824
AMORTIZACIJA, 261, 267
ANATOCIZAM, 286, 409
ANTIHEREZA
- *vidi: Zaloga*
ANTIMONOPOLSKA KLAUZULA, 7, 272, 494/2, 604
ANUITETI, 381
APSOLUTNO NIŠTAVI UGOVORI
- *vidi: Ništavost*
APSTRAKTNA OBLIGACIJA, 1125, 1177
APSTRAKTNA ŠTETA, 261, 533, 534
ASIGNATOR, ASIGNAT, ASIGNANT, ASIGNACIJA (*Upućivanje*), 1123-1137
AUTONOMIJA VOLJE, 3, 4, 6, 7, 10/2, 12, 13, 15, 21/2, 29/1, 131, 134/3, 135,
138, 157, 251/6, 271, 272, 374, 405, 407/2, 409, 452/2, 461, 469/2, 494, 522,
554, 557, 560, 604, 625/1, 712, 763, 776, 791, 820, 942, 964, 1015, 1017,
1019, 1026/2, 1147
AVANS (*Predujam*), 527, 772, 851, 878, 879/2, 934, 986, 1016, 1052

B

BANKA, 326, 329, 408, 409, 1138-1191
BANKARSKA GARANCIJA, 1186-1190
BANKARSKI NOVČANI DEPOZIT, 1138-1149
BANKARSKI POSLOVI, 1138-1191
BANKARSKI TEKUĆI RAČUN, 1155-1163

¹ Brojevi označavaju članove Zakona o obligacionim odnosima Crne Gore.

BENEFICIJAR (*Korisnik*), 143-147
BERZA, 868
BITNI SASTOJCI (*Essentialia negotii*), 19, 25, 40/3, 242, 466-474, 553, 999
BLAGOVREMENI ODUSTANAK
- *vidi: Odustanak od ugovora*
BLANKO INDOSAMENT, 251
BONITET (*Odgovornost za naplativost kod cesije*), 452
BORAVIŠTE, 327, 328, 329

C

CARINSKE RADNJE, 928
CEDENT
- *vidi: Ustupanje*
CIJENA, 134/5, 341, 405, 467, 470, 471, 472, 473, 474, 496, 497, 506, 508, 512,
518, 525-527, 528/2, 532-535, 537, 549, 551, 554, 555, 565, 673, 699, 703-
709, 952, 963, 973, 982
CJENOVNIK, 28/1
CERTIFIKAT, 940, 942
CESIJA, 445-454, 248-256
CESIONAR
- *vidi: Ustupanje*

Č

ČAST (*Povreda časti - novčana naknada nematerijalne štete*), 210a
ČEK (*Uslovi prenova*), 357

Ć

ĆUTANJE, 34, 37, 38, 51, 456, 543, 605, 800, 905, 998

D

DAR (*Poklon*) 48/3, 55, 58/4, 99, 275, 290, 570
DEJSTVA OBAVEZA (*Obligacija*), 269-301
DEJSTVA UGOVORA, 142-147, 269-301, 457-459, 467, 470, 562, 1019, 1043
DJELIMIČNA NIŠTAVOST, 103
DJELIMIČNI INDOSAMENT, 251/6
DJELIMIČNI NEDOSTACI, 500
DJELIMIČNO ISPUNJENJE, 308, 317, 331, 381
DJELIMIČNO NIŠTAV UGOVOR, 103
DIJELJENJE HARTIJA OD VRIJEDNOSTI, 259
DJELJIVA POTRAŽIVANJA, 421/3

DJELJIVE OBAVEZE, 421, 422

DEPONOVANJE HARTIJA OD VRIJEDNOSTI, 1150-1154

DEPOZIT, 336, 337, 1138-1163, 804-841

- *vidi: Polaganje kod suda*

DEPONENT, 1138-1145, 1146-1149, 1150-1154, 1155-1163

DISIMULOVAN UGOVOR, 59/2

DISPOZITIVNE ODREDBE, 13, 997, 1203

DOBRI OBIČAJI, 3, 44, 46/2, 70/1, 101, 102/1

DOBRI POSLOVNI OBIČAJI, 14, 138, 992

- *vidi: Običaji*

DOBROČINI UGOVORI, 48/3, 55, 58/4, 99, 289, 290, 570

DOCNJA

- ispunjenje obaveze i posljedice neispunjenja, 269
- ugovorna kazna, 277-283, 357, 378, 446, 557
- zatezna kamata, 127, 221, 284, 285, 286, 334, 849
- pravo na potpunu naknadu u slučaju docnje dužnika, 285, 332
- povjeriočeva prava u nekim posebnim slučajevima, 297-301
- docnja povjerioca, 333, 334, 429
- polaganje kod suda, 335
- dejstvo polaganja, 339
- docnja jednog dužnika kod solidarnosti dužnika, 430
- kod solidarnosti povjerilaca, 440
- prelaz rizika u slučaju kupčeve docnje, 465
- obaveza čuvanja stvari za saugovarača, 529
- raskidanje ugovora i zahtjev potpune isplate cijene, 555
- ništavost ugovorne kazne, 557
- predaja obećanih stvari, 568/2
- obaveza da djelo izvrši, 676
- rizik kad je poslanik dao materijal, 694
- rizik kad je naručilac dao materijal, 695
- izmjena cijene radova kod ugovora o građenju, 705
- klauzula o nepromjenljivosti cijena, 706
- pravo naručioca da traži sniženje ugovorne cijene, 708
- kad pošiljka ne može da bude predata, 756
- posljedice neisplate premije, 1010
- obim jemčeve odgovornosti, 1105

DOKAZI, 309, 450

DOKUMENTARNI AKREDITIV, 1178-1185

DOSPJELOST, 193, 204/2, 286, 287, 293, 304, 319, 321, 329, 332, 344, 348, 350,
367, 381, 382, 389, 407, 408, 409, 410, 446, 458, 526, 611, 838, 840, 902,